

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
ตามแนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL)
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กัลยา จันทรพรหมณ์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามแนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา 2) พัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม 3) ศึกษาผลการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ 1) การสร้างหลักสูตร 2) การทดลองใช้หลักสูตร และ 3) การประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดกลางกร่ำ จังหวัดระยอง จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามแนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอแกลง จังหวัดระยอง จำนวน 20 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบวัดเจตคติในการเรียน และ 4) แบบวัดกระบวนการทำงานกลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ได้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามแนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอแกลง จังหวัดระยอง ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.47 และ 2) ผลการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เป็นดังนี้ 2.1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยหลักสูตร พบว่าผลการประเมินหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2.2) ด้านเจตคติในการเรียนหลังเรียนด้วยหลักสูตรพบว่าผลการประเมินคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.89 อยู่ในระดับดีมาก 2.3) ด้านกระบวนการทำงานกลุ่มหลังเรียนด้วยหลักสูตร พบว่าผลการประเมินมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.87 อยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม แนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

CURRICULUM DEVELOPMENT OF ADDITIONAL ON FOREIGN LANGUAGES LEARNING
AREA (ENGLISH) THROUGH CONTENT AND LANGUAGE
INTEGRATED LEARNING (CLIL)

Kallaya Junpram

Faculty of Education, Burapha University

Abstract

The purposes of this research were: 1) to find the curriculum development of additional course on foreign languages learning area (English) through content and language integrated learning (CLIL) for Prathomsuksa students, 2) to develop the curriculum of additional course, 3) to study the effect of using a curriculum of additional course. The model of curriculum development was carried out in 3 stages: 1) creating the curriculum, 2) implementing the curriculum, 3) evaluating and improving the curriculum. The subjects for this research were 30 sixth-grade students at Chumchonwatklang Krum School, Rayong Province. The research instruments were: 1) twenty lesson plans in accordance with the curriculum of additional course on foreign languages learning area (English) through content and language integrated learning (CLIL) for Prathomsuksa VI students on the topic of tourist attractions in Klang, Rayong Province, 2) the achievement test, 3) the attitude test and 4) the group process test. The statistics used in this research were mean, standard deviation and t-test.

The research findings were: 1) The curriculum of additional course on foreign languages learning area (English) through content and language integrated learning (CLIL) for Prathomsuksa VI students was successfully developed. The index of item objective congruence (IOC) of the developed curriculum was 4.47, and 2) The developed curriculum implementation results revealed as follows: 2.1) the average scores of the students' achievement test after learning through the curriculum of additional course were significantly higher than that of the pre learning at the level of .05, 2.2) the average scores of the students' attitude after learning through the curriculum were 4.89, 2.3) the average scores of the students' group process after learning through the curriculum were 4.87.

Keywords: Curriculum Development of Additional Course, Content and Language Integrated Learning (CLIL), Prathomsuksa VI Students, Foreign Languages (English)

บทนำ

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นสิ่งจำเป็นต่อการติดต่อสื่อสาร การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และการประกอบอาชีพในสังคมโลกยุคปัจจุบันซึ่งเป็นสังคมแห่งข่าวสารข้อมูลที่ไม่มีขีดจำกัด ที่เรียกว่าสังคมไร้พรมแดน (Global Society) ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการสื่อสารกันทั่วโลก และถือเป็นภาษาสากล (International Language) ที่สังคมส่วนใหญ่ยอมรับและใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกัน คือ ภาษาอังกฤษ (Ministry of Education, 2010) อาจกล่าวได้ว่าประเทศส่วนใหญ่ในโลกนี้ใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่คนไทยส่วนใหญ่เรียนมากที่สุด เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้นักเรียนทุกคนจะต้องเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเรียนต่อเนื่องกันจนกระทั่งจบการศึกษามัธยมศึกษา และส่วนหนึ่งก็เรียนภาษาอังกฤษจนกระทั่งจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งใช้เวลาประมาณ 9 – 12 ปี อย่างไรก็ตามแม้ นักเรียนจะใช้เวลาในการเรียนภาษาอังกฤษยาวนาน แต่นักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ก็มีปัญหาทางด้านผลสำเร็จของการเรียนภาษาอังกฤษ กล่าวคือ ข้อมูลผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test หรือ O-NET) ปีการศึกษา 2558 - 2560 ปรากฏว่าผล การสอบในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับประเทศ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 40.31, 34.59, 36.34 จะเห็นได้ว่าการทดสอบมีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 จากการศึกษาติดตามผลการวิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education, 2010) พบว่า การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ไม่สามารถทำให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร และการค้นคว้าหาความรู้ จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ อย่างหลากหลายในยุคสารสนเทศได้ รวมทั้งการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังไม่บูรณาการทั้ง 4 ทักษะ การฝึกปฏิบัติยังไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่เน้นการสอนไวยากรณ์และท่องศัพท์ ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ สาเหตุอีกประการหนึ่งนี้อาจมีผลทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำมาก เนื่องมาจากจำนวนชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษ เนื่องจากนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 -6 เรียนภาษาอังกฤษสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จึงทำให้นักเรียนมีเวลาเรียนภาษาอังกฤษน้อยเกินไป

การจัดการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (Content and Language Integrated Learning: CLIL) เป็นวิธีการสอนสองภาษาโดยใช้ภาษาต่างประเทศในการเรียนรู้เนื้อหาและภาษาไปพร้อมกัน เป็นการผสมผสานกันระหว่างกระบวนการสอนภาษาและการสอนเนื้อหาวิชาซึ่งเนื้อหาจะนำไปสู่การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะทางภาษาที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน โดยกระบวนการสอนภาษาจะนำไปสู่จุดมุ่งหมาย 4 ด้าน (Do Coyle, Philip Hood, and David Marsh, 2011) คือ 1) ด้านเนื้อหา (Content) 2) ด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) 3) ด้านการสื่อสาร (Communication) และ 4) ด้านวัฒนธรรม (Culture) ซึ่งผู้วิจัยได้นำเนื้อหาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นมาบูรณาการกับภาษาอังกฤษ จัดทำเป็นหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตราที่ 27 วรรค 2 ที่ว่า “ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ” และนอกจากนี้ การพัฒนารายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติมยังเหมาะสมกับบริบทของจังหวัดระยอง เนื่องจากจังหวัดระยองเป็นจังหวัดที่มีสถานที่ท่องเที่ยวเป็นที่สนใจของทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และในเขตพื้นที่อำเภอแกลง เป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ เช่น อนุสาวรีย์สุนทรภู่ แหลมแม่พิมพ์ หมู่เกาะมัน แหล่งท่องเที่ยว

เหล่านี้มีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน เป็นที่น่าสนใจของนักทอ่งเที่ยว โดยเฉพาะนักทอ่งเที่ยวชาวต่างประเทศ ผู้วิจัยได้ศึกษาผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา ดังเช่น มาลี เทวกุล ณ ออยุธยา (Malee Thewakun Na Ayudhya, 2007) ได้ศึกษาการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และความตระหนัก ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นจากระดับที่ควรปรับปรุงเป็นระดับดีและผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 รวมทั้งความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน หลังได้รับการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาสิ่งแวดล้อมสูงกว่าก่อนสอน สอดคล้องกับสกาว พิมพิรัตน์ (Skarw Pimpirut, 2008) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมแรงจูงใจและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่นของนักเรียน ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้นหลังจากที่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น และพบว่านักเรียนมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษสูงขึ้น สอดคล้องกับ ชาง (Shang, 2006, Online) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการสอนวรรณคดีโดยใช้วิธีการสอนที่เน้นเนื้อหา สำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น มีแรงจูงใจในการอ่านและเข้าใจเนื้อหาของวรรณคดี มีการพัฒนาการใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว และมีทักษะการคิดวิพากษ์วิจารณ์จากการใช้ภาษาด้วยเหตุผล ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามแนวการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามแนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามแนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามแนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามแนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยพัฒนาหลักสูตรโดยใช้รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่สังเคราะห์จากนักการศึกษาทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ ร่วมกับการสอน แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา สรุปลงเป็นขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

ตอนที่ 1 การสร้างหลักสูตร ได้แก่ 1) การศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตร 2) การศึกษาแนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) 3) การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ดำเนินการศึกษาเอกสารหลักสูตรศึกษาสภาพ

ปัจจุบันปัญหา ใช้วิธีการสอบถาม และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และ 4) การยกร่างหลักสูตร ได้แก่ การสร้างโครงร่างของหลักสูตร การประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้จริง และการปรับปรุงหลักสูตรก่อนนำไปทดลองใช้

ตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตร เป็นการนำหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การทดลองใช้หลักสูตรนำร่อง และการทดลองใช้หลักสูตรกับกลุ่มตัวอย่างจริง

ตอนที่ 3 การประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามแนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามแนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอแกลง จำนวน 20 แผน ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.88
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ มีค่า IOC ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ค่าความยาก (p) เท่ากับ 0.40 – 0.70 และค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ 0.20 – 0.66 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบจากสูตร KR – 20 ของคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.71
4. แบบวัดเจตคติในการเรียน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.96 จำนวน 30 ข้อ
5. แบบวัดกระบวนการทำงานกลุ่ม ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.98 จำนวน 30 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลก่อนทดลองใช้หลักสูตร โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอแกลง ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอแกลง จำนวน 20 ชั่วโมง เมื่อสิ้นสุดการสอนตามกำหนดเวลา ผู้วิจัยเก็บข้อมูลหลังทดลองใช้หลักสูตรโดยการให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดเจตคติในการเรียน และแบบวัดกระบวนการทำงานกลุ่ม จากนั้นตรวจผลการทดสอบก่อนและหลังเรียน และศึกษาเจตคติในการเรียน กระบวนการทำงานกลุ่ม แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติทดสอบสมมติฐาน ใช้การทดสอบค่าที่ t-test

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามแนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

1. ผลการศึกษาและสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรจากเอกสาร และรายงานการวิจัยได้ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกันทั้งสิ้น 13 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กำหนดจุดมุ่งหมาย 2) วิเคราะห์ความต้องการ

จำเป็น 3) กำหนดเป้าหมาย 4) กำหนดจุดประสงค์การสอน 5) คัดเลือกเนื้อหาสาระ 6) รวบรวมเนื้อหาสาระ 7) คัดเลือกประสบการณ์เรียนรู้ 8) รวบรวมประสบการณ์เรียนรู้ 9) ออกแบบการสอน 10) ตั้งคณะกรรมการ 11) นำหลักสูตรไปใช้ 12) ประเมินผลการสอน 13) ประเมินหลักสูตร สรุปลงเป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยใช้เป็นรูปแบบในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามแนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) จำนวน 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหลักสูตร 2) การทดลองใช้หลักสูตร 3) การประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามแนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

ผลการประเมินหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
ผู้เชี่ยวชาญคนที่หนึ่ง	4.54	.57	ดีมาก
ผู้เชี่ยวชาญคนที่สอง	4.52	.53	ดีมาก
ผู้เชี่ยวชาญคนที่สาม	4.48	.49	ดี
ผู้เชี่ยวชาญคนที่สี่	4.47	.66	ดี
ผู้เชี่ยวชาญคนที่ห้า	4.33	.49	ดี
เฉลี่ย	4.47	.54	ดี

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ในภาพรวมโดยเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 หมายความว่า หลักสูตรจัดอยู่ในระดับดี

ตอนที่ 3 ผลการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามแนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

Group	n	Total score	\bar{X}	S.D.	ΣD	ΣD^2	df
Pretest	30	30	9.57	1.99	194	1,434	29
Posttest	30	30	16.03	4.13			
t				14.23*			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนจากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลังเรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม พบว่าก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.57 และ หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.03 สรุปลงได้ว่าผลการประเมินหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. ผลการศึกษาคะแนนเจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียน

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาค่าเฉลี่ยเจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียน

ที่	เจตคติในการเรียน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ความหมาย
1	ด้านเนื้อหาของบทเรียน	4.86	0.19	ดีมาก
2	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.92	0.10	ดีมาก
3	ด้านสื่อการสอนและ แหล่งเรียนรู้	4.94	0.09	ดีมาก
4	ด้านการวัดและประเมินผล	4.82	0.20	ดีมาก
5	ด้านอื่นๆ	4.91	0.16	ดีมาก
	เฉลี่ย	4.89	0.08	ดีมาก

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาค่าเฉลี่ยเจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม พบว่า ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.89 อยู่ในระดับดีมาก

3. ผลการศึกษาระดับคะแนนกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนหลังเรียน

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาค่าเฉลี่ยกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนหลังเรียน

ที่	กระบวนการทำงานกลุ่ม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ความหมาย
1	ด้านการวางแผน	4.83	0.25	ดีมาก
2	ด้านการแบ่งหน้าที่	4.92	0.16	ดีมาก
3	ด้านความร่วมมือ	4.89	0.17	ดีมาก
4	ด้านการยอมรับ และการแสดงความคิดเห็น	4.88	0.15	ดีมาก
5	ด้านการแก้ปัญหา	4.82	0.18	ดีมาก
	เฉลี่ย	4.87	0.10	ดีมาก

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาค่าเฉลี่ยกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนหลังเรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 อยู่ในระดับดีมาก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามแนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จัดอยู่ในระดับดี สามารถนำไปใช้ได้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรโดยการสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ นักการศึกษาหลายท่าน ได้แก่ โอลิวา, ทาบา, ไทเลอร์, มัลคอล์ม สกิลเบ็ก, วิชัย วงษ์ใหญ่, วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์, สมชาติ กิจยรรยง, ปทีป เมธาคุณวุฒิ และ กรมวิชาการ โดยเริ่มจาก การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน สอดคล้องกับทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรของทาบา (Taba, 1962) ใช้วิธีแบบรากหญ้า (Grass-roots approach) สอดคล้องกับโอลิวา (Oliva, 2005) กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรจะต้องวิเคราะห์ความต้องการของชุมชนที่โรงเรียนนั้นๆ สอดคล้องกับ มัลคอล์ม สกิลเบ็ก (as cited in Boonleang Thumthong, 2011) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นการวางแผนและการออกแบบหลักสูตรเพื่อนำสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยดำเนินการนำหลักสูตรที่ปรับปรุงพัฒนาแล้วไปทดลองใช้ สอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ (Wichai Wongyai, 2010) กล่าวว่า เมื่อได้จัดทำหลักสูตรได้คุณภาพแล้วจะต้องนำหลักสูตรไปใช้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ประกาศใช้หลักสูตร แปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร ผู้วิจัยทำการประเมินผล

หลักสูตรโดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาประสิทธิภาพของหลักสูตรด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติ และ กระบวนการทำงานกลุ่ม การปรับปรุงหลักสูตรดำเนินการหลังจากทำตามขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรครบ กระบวนการแล้ว ผู้วิจัยนำผลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ การพัฒนาหลักสูตรของโอลิ วา (Oliva, 2005) กล่าวว่า ลักษณะที่สำคัญของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรได้แก่ การตรวจสอบย้อนกลับ (Feed Back) จากการประเมินผลหลักสูตร ไปยังเป้าหมายของหลักสูตรและจากการประเมินผลการสอนไปยังเป้าหมาย ของการสอนเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นของการมีการแก้ไขปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในด้านองค์ประกอบของ หลักสูตร

2. ผลการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังเรียน พบว่า ผลการประเมินหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก หลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นหลักสูตรเพิ่มเติมที่ใช้โครงสร้าง เนื้อหาของบทเรียนที่เป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน คือ เรื่องแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ เป็นแนวการสอนที่ออกแบบการสอนบนพื้นฐานความสนใจ และ ความต้องการของผู้เรียน ภายใต้กรอบแนวคิด 4Cs Framework ได้แก่ Content Cognition Communication และ Culture ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับ จรัส ภูพานนิล (Jaras Phoparnnil, 2010) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษด้วยบทเรียนที่เน้นเนื้อหาบริบทท้องถิ่นโดยใช้ รูปแบบการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนที่เน้นเนื้อหาบริบทท้องถิ่นโดยใช้รูปแบบการสอน ปฏิสัมพันธ์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.10/82.08 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนสูง กว่าก่อนการใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ มิ่งมิตร สุขเมธานุสรณ์ (Mingmid Sumatanusorn, 2013) ได้พัฒนาบทอ่านภาษาอังกฤษที่เน้นเนื้อหาวิชาเพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการจับ ใจความภาษาอังกฤษของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาวิชา มี ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ โลแกน (Logan, 2007) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมให้นักเรียนชาวสเปนเรียน วิชาคณิตศาสตร์แบบเน้นเนื้อหาสาระ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนคณิตศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และทัศนคติที่มีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ แบบเน้นเนื้อหาสาระสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ ดอนนา (Donna, 2007) ศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นเนื้อหา สาระในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การสอนแบบเน้นเนื้อหาสาระช่วยให้นักเรียนมีทักษะการอ่าน และการคิดในระดับสูง เรียนดีขึ้น ครูผู้สอนมีความพึงพอใจ สอดคล้องกับ อาทิตย์ ศรีจันทร์ดร อัญชลี จันทร์เสม และเสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (Arthit Srichandorn, Aunchalee Jansem and Saowalak Rattanawich. 2017) ได้วิจัยเรื่อง ผลของการสอนตามแนวทฤษฎีบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ที่มีต่อความสามารถในการฟัง-พูด และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎี บูรณาการเนื้อหาและภาษา กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิม มีความสามารถในการฟัง-พูดแตกต่างกัน และมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกัน แต่มีความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ หลังการทดลองสูง กว่าก่อนทดลอง ผลการศึกษาคะแนนเจตคติ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 4.89 อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้ เนื่องจากหลักสูตรได้มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้เรื่องแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน การอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว ซึ่ง ผู้เรียนสามารถนำการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษไปใช้ ในชีวิตประจำวัน มีการศึกษานอกสถานที่ ผู้เรียนได้ฝึกการใช้

ภาษาอังกฤษกับชาวต่างประเทศโดยตรงประกอบกับการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเชื่อมโยงกับความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน สอดคล้องกับ โคเยล, ฮูด และ มาร์ค (Do Coyle, Philip Hood, David Marsh, 2010) กล่าวว่า แนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาเป็นการสอนบนพื้นฐานของความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก ดังนั้นผู้เรียนจึงมีแรงจูงใจในทางบวก ในการเรียนรู้ผ่านวิธีการสอนนี้ อันจะส่งผลดีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งด้านเนื้อหาและภาษา รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม สอดคล้องกับ กิรวรรณ (Kerawan, 2016) กล่าวสรุปไว้ว่า การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเมื่อบรรยากาศการเรียนรู้มุ่งไปที่เนื้อหา การจัดการเรียนการสอนควรให้ผู้เรียนได้เรียนผ่านการทดลองหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษอย่างสม่ำเสมอ การจัดกิจกรรมที่เน้นทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจริงตามที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ทำให้เร้าความสนใจของนักเรียน ซึ่งมีการโต้ตอบระหว่างนักเรียนกับครู ในขณะเดียวกันนักเรียนสามารถฝึกพูดประโยคเดิมที่เรียนมาและเชื่อมต่อกับผู้อื่น ผลการศึกษาคะแนนกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนในการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 4.87 อยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา ตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น มีกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มซึ่งผู้เรียนจะต้องรู้หน้าที่ มีระบบระเบียบ กฎเกณฑ์กติกาของกลุ่ม ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น อภิปรายตามประเด็น ออกแบบกิจกรรมร่วมกัน เป็นการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ ดังที่ ฮาร์รอป (Harrop, 2012) ได้กล่าวว่าการสอนแบบ CLIL นำมาซึ่งจิตสำนึกเกี่ยวกับความต่างระหว่างบุคคล โดยผ่านทางการเรียนรู้เนื้อหาและภาษา ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผู้อื่นในสังคม เพื่อยอมรับความต่างของกันและกัน และเรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้าหากันเพื่อการสร้างผลงานทางการเรียนรู้ต่างๆ สอดคล้องกับ ผลวิจัยของ เดลลิว (Dellou, 2016) ที่ได้ทำการวิจัย การพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียนตามแนวการสอนแบบ CLIL ซึ่งแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของทักษะการพูดของนักเรียนตลอดจนทัศนคติที่ดี นักเรียนมีโอกาสได้สื่อสารภาษาอังกฤษอย่างอิสระในขณะที่ทำกิจกรรม และนักเรียนไม่ได้พัฒนาเฉพาะการใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่วเท่านั้น แต่นักเรียนมีพัฒนาการเพิ่มทางกลวิธีทางการเรียนและทักษะทางการทำงานร่วมกันเพิ่มสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้สอนที่นำหลักสูตรไปใช้ควรศึกษา และทำความเข้าใจหลักสูตรอย่างถ่องแท้ เพื่อจะได้นำไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพ
2. ในขณะที่ผู้สอนนำหลักสูตรไปสอน ควรสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในด้านที่เป็นจุดเน้นของหลักสูตร (4Cs) ซึ่งในแต่ละด้านผู้สอนควรจับบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนตามแบบประเมินอย่างต่อเนื่อง
3. ระหว่างการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรผู้สอนควรกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษ และควรมีกิจกรรมนอกห้องเรียน เช่น การนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ (Field Trip)

References

- Arthit Srichandorn, Aunchalee Janssem and Saowalak Rattanawich. (2017). Effects of the instruction based on Content and Language Intergrated Learning (CLIL) approach to Mattayom 2 students' listening and speaking performance and interest of learning English. *Journal of Education and Journal of Education and Human Development Sciences Human Development Sciences*, 1(2), 174-186.
- Boonleang Thumthong. (2011). *Curriculum Development*. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Delliou, A. (2016). Developing the speaking skills of students through CLIL: A case of sixth grade primary schools in Greece. *The 5th Electronic International Interdisciplinary Conference*. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/308194120_Developing_the_speaking_skillof_students_through_CLIL
- Do Coyle, Philip Hood, David Marsh. (2010). *CLIL Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Donna, E. A. (2007). *Classroom discussion of content area reading assignment: An intervention study*. Retrieved from <http://links.jstor.org/sici>
- Harrop, E. (2012). Content and language integrated (CLIL): Limitation and possibilities. *Encuentro*. 21(62), 66.
- Jaras Phoparnnil. (2010). *The development of English reading skill of Matayom Suksa 1 based on local contents by using interactive learning*. (Master's thesis). Maha Sarakham Rajabhat University.
- Kerawan, P. (2016). Learning through content and language integrated learning typed approach: Concept and perspective for Thai teachers. *Journal of Education*, 1, 28-40.
- Logan, C.K. (2007). *Supporting hispanic high school students in academic mathematics content course: Effects of an in-school tutoring program on achievement in and attitude toward mathematics (CD-ROM)*. Abstract from proquest file: Dissertation and thesis, AAT 3246678.
- Malee Thewakun Na Ayudthya. (2007). *Environmental content-based instruction to promote English reading and writing abilities and conservation awareness of beginner level*. (Master's thesis). Chiang Mai University.
- Mingmid Sumatanusorn. (2013). *Development of English content-based texts for promoting reading comprehension in English of Matthayomsuksa II students*. (Master's thesis). Burapha University.
- Ministry of Education. (2010). *Guideline of English Teaching for Secondary Education Level*. Bangkok: The Agricultural Federative Co-operation of Thailand.

- _____ . (2010). *The Basic Education Core Curriculum B.E.2551 (A.D.2008)*. Bangkok: The Agricultural Federative Co-operation of Thailand.
- Oliva , Peper F. (2005). *Developing the curriculum*. United States of America: Pearson Education.
- Shang, H.T. (2006). *Content-based instruction in the EFL literature curriculum*. Retrieved from <http://www.iteslj.org/TechniQues/Shang-CBI.html>
- Skarw Pimpirut. (2008). *Promoting motivation and English writing abilities through local content-based lesson plans*. (Master's thesis). Chiang Mai University.
- Taba, H. (1962). *Curriculum development: Theory and practice*. New York: Hart court Brace & World.
- Wichai Wongyai. (2010). *New Paradigms in Curriculum Development*. Bangkok: Odeon Store.

Received: March 28, 2019

Revised: April 19, 2019

Accepted: April 25, 2019